

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor diplomové práce: **Bc. Martina Kosková**

Název práce: **Porovnání schopností žáků základních škol a víceletých gymnázií v určování druhů bezobratlých živočichů**

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Martin Jáč, Ph.D.**

Oponent diplomové práce: **Mgr. Kateřina Sklenářová, Ph.D.**

(hodnocení: zvolenou kategorií hodnocení označte x)

1. Identifikování problémové oblasti práce	ano	jen částečně	ne
Práce v rámci identifikace problémové oblasti uvádí, analyzuje, srovnává a hodnotí vybrané relevantní teorie a výsledky empirických výzkumů dané problematiky	x		

2. Cíle práce	ano	jen částečně	ne
Hlavní cíle práce jsou formulovány v souladu se stanovenou problémovou oblastí	x		
Cíle práce jsou operacionalizovány na konkrétní dílčí cíle, jimž odpovídá její struktura	x		
Cíle práce jsou formulovány jasně a konkrétně	x		
Stanovené cíle byly naplněny	x		

3. Teoretická východiska práce	ano	jen částečně	ne
Práce definuje či konstruuje klíčové teoretické kategorie na základě analýzy, komparace a hodnocení aktuálního stavu zkoumání dané problematiky	x		
Definované klíčové kategorie zakládají a vymezují teoretický rámec diplomové práce	x		
Téma je náročné na zpracování teoretických poznatků		x	
Autor vychází z primárních zdrojů		x	
Autor pracuje s aktuální odbornou literaturou a zdroji	x		
Autor používá a cituje zahraniční odbornou literaturu	x		
Teoretické kategorie vymezené autorem korespondují s výběrem metod a postupů v praktické část práce	x		

4. Praktická část práce	ano	jen částečně	ne
Autor vhodně volí metody a postupy s ohledem na tematické zaměření práce	x		
Autor správně používá metody a postupy sběru a zpracování empirických dat	x		
Autor provádí hodnocení efektivity použitých metod a postupů ve vztahu ke zkoumanému problému	x		
Autor dostatečně prezentuje výsledky empirického výzkumu	x		

Autor vyvozuje platnost závěrů s ohledem na zjištěné údaje	x		
Autor interpretuje výsledky empirického výzkumu ve vztahu k současnému stavu zkoumání dané problematiky	x		
Praktická část je náročná na sběr a zpracování empirických dat	x		

5. Formální náležitosti	ano	jen částečně	ne
Práce je logicky uspořádána	x		
Práce má přiměřenou stylistickou úroveň		x	
Odkazy a citace jsou v souladu s platnou citační normou	x		
Práce má vhodnou grafickou úpravu (úprava textu, grafů, tabulek, příloh atd.)		x	

6. Hodnotící kategorie specifické pro obor	ano	jen částečně	ne
Práce přináší nová (originální) empirická zjištění v rámci didaktiky biologie	x		

7. Připomínky a otázky k obhajobě:

Autorka se v předložené diplomové práci zaměřila na porovnání schopností žáků 2. stupně ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií určovat vybrané zástupce bezobratlých živočichů. Přeložená diplomová práce má 104 stran a 67 stran příloh vázaných v práci.

V teoretické části práce autorka shrnula údaje týkající se určování organismů (přírodnin) ve výuce přírodopisu (resp. biologie), zaměřila se zejména na určování druhů organismů v kurikulu, učebnicích a reálné školní výuce přírodopisu na úrovni sekundární školy. Zároveň též popsala a zhodnotila empirické výzkumy, které byly dosud realizované v dané oblasti. Za největší přínos teoretické části práce považuji komparativní analýzu druhů bezobratlých živočichů ve všech dostupných učebnicích přírodopisu pro ZŠ v České republice (celkem 710 zástupců), neboť tyto údaje bude možné využít i v navazujících výzkumných studiích a přehledné zpracování je tak značným přínosem pro tuzemskou komunitu didaktiků biologie.

V praktické části se autorka zaměřila na porovnání znalostí vybraných 32 zástupců bezobratlých živočichů u žáků 2. stupně základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Výzkumu se účastnilo celkem 203 respondentů, při realizaci výzkumu byly dodrženy všechny standardy výzkumu v didaktice biologie (včetně schválení realizace výzkumu Etickou komisí PdF UPOL, využití informovaných souhlasů), data byla následně vyhodnocena s využitím odpovídajících statistických metod. Zde považuji za nutné ocenit využití statistických ukazatelů převzatých ze zahraniční literatury (např. diskriminační index), které umožňují komplexnější pohled na získaná data a jejich následnou interpretaci. Výsledky empirického výzkumu ukazují současný stav žákovských znalostí vybraných druhů bezobratlých živočichů, přičemž jak autorka uvádí v diskuzi, výsledky jsou v zásadě srovnatelné s dříve realizovanými výzkumy (zejména pak s výzkumem Langa, Pravdy et al., 1971). Získané výsledky však přináší zásadní otázku: které metody výuky zoologie bezobratlých využít ve školní

praxi, aby žákovské znalosti druhů byly lepší a trvalejší? Empirická data uvedená v předložené práci pak mohou sloužit jako referenční bod pro další realizované výzkumy.

Přestože je práce z obsahového hlediska logicky zpracovaná a přehledně strukturovaná, mám některé připomínky týkající se formálního zpracování práce. Jedná se o následující nedostatky (vždy uváděny pouze jednotlivé příklady, nejedná se o úplný výčet):

- stylistické nedostatky (viz např. s. 8 „*Vysoká škola pedagogická*“ – název školy není vyskloňován);
- občasné chybějící legenda u tabulek – viz např. tab. 9 (s. 41-42) a tab. 10 (s. 79-81), kde není vysvětleno, proč u některých zástupců je český druhový název uvedený kurzívou (stejně tak platí i pro kapitolu 5.1 v celém rozsahu textu kapitoly);
- občasné chybné popisy grafů (viz např. graf 11, s. 58, kde jsou zachyceny žákovské znalosti sekáče, nikoliv křížáka);
- občasné překlepy (viz např. s. 56 – chybně křížák, správně křížák)
- typografické nedostatky, které se objevují v celé práci a je jich bohužel poměrně velké množství (absence mezer mezi znaky/slovy, nadbytečné mezery, absence horního indexu u poznámek pod čarou – typicky v kapitole 5.1, kde číslice 3 u jednotlivých druhů vždy měla být v horním indexu, jednopísmenné znaky na konci řádku – nejvíce v seznamu použité literatury).

Je škoda, že se autorce při závěrečných korekturách nepodařilo výše uvedené nedostatky opravit. Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce v oblasti didaktiky biologie, v některých aspektech je dokonce převyšuje. Stanovené cíle byly splněny a proto diplomovou práci **doporučuji** k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1) Jak obtížné bylo získat respondenty do výzkumného šetření? Jaký byl podíl respondentů (resp. jejich zákonných zástupců), kteří nesouhlasili s účastí ve výzkumu a nepodepsali informovaný souhlas?

Závěr:

Práce je doporučena k obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň: **B** (též dle průběhu obhajoby)

V Olomouci dne 16. ledna 2019

.....
RNDr. Martin Jáč, Ph.D.
vedoucí diplomové práce